

مکتبہ علمیہ اسلامیہ

۱۹ نجی سنہ

سنہ ۱۳۱۷

جزو، عدد : ۹۳

مقتطفات

برقادينڭ اثبات برائى

شعراى عربدن مشهور احوص بعض اشعارنده، زمانى نسوانىدن عفت و فطانت صاحبي اولان (امّ جعفر) ك عىمتنى لىكداز ايدى جك سوزلر سىويله مش ايدى. طبيعى شعر دللرده دوران ايتدىكه قادين حقنده كفتگولر پيدا اولمغه وارباب عفت كندوسندن بوز چوIRMه باشلادى. بناءً عليه بۇبلادن قوللق و پاك داملىگى اثبات ايتمك لازم گلدى. بركون احوص احباسىيله برIRده مصاحبت ايتىدىگى صروده امّ جعفر كندوسنه تقريله : « شۇ آلايدىڭ قويونلرڭ يازمىنى نىزمان وIRه جىكسڭ؟ سىنەسى ياقلاشيور ؟ » ديدى. بونڭ اوزIRىنە آرەلرنده شۇ محاورە جريان ايتدى :

احوص — بن نەسى طانورم، نەدە سندن قويون آلام .

امّ جعفر — جانم سن احوص انصارى ديدىكلرى شاعر دىگىسڭ ؟

احوص — اوت ! ديدىكڭ آدم بىم

امّ جعفر — اق حالده نىچون قويونلرڭ يازمىنى وIRمىورسڭ، يوقسە بنى طانىدىگمى ؟

احوص — والله العظيم بن سنى عمر مەدە كورمىش و سىڭلە آلىش وIRش ايتىش دىگم . يازمى بىم ناممە آلا تىشلىر ؛ ياخود سىن بىڭا افترا ايدىيورسڭ !

ام جعفر — حاشا ! بن مقتى دىگم . افترا سىڭ كى دشمن عفت و ناموس اولانلرڭ شعارىدر. چونكه بنى يلىيور و عمر كىدە كورمىدىگىڭنى قسم ايدىرك سويليور. سىڭدە نىچون شعرلر كىدە نامى ياد ايله (بىڭا ام جعفر شىۋنى ديدى ؛ بن دە آڭا

بۇ جۈاڭى وىردىم . « دىرسىك . شەئىدى ھانىكىمىز مەقتىرى ، ھانىكىمىز مەظلۇم ايشىدىنلر
 اللہ ايجون سويلسونلر .
 قوليله على ملاء الناس هم اثبات برأت وهم احوصى دوجار حجات ايتمشدر .

فرەدرىخسروھەدە بىسمارقىڭ قبول سالونى

زىنئىدىن عارى و اتاسى وسط درجەدە اولان بۇسالونىڭ اورتەسىندە كوچىك
 بىرماسە واردىركە ، و قىتايە قىرمىزى اولان لۇنى مىرور زمانلە سىياھە مائىل بىرىنىڭ پىيدا
 ايتمشدر . بۇماسە پىك بىيوك بىر اھمىيت تارىخىيەنى خاۋىردىر . چۈنكىك اوزىرىنە مىخلائىش
 اولان بىرلۈحە مەدنىيەدە لاتىن حروفىلە كىلات آتە مىھكوكدر : « آلمانىا ايلە فرانسە
 آردەسىندە مەقدەمات صىلىيە : ۲۶ شىباط ۱۸۷۱ تارىخىندە ورسايدە پىرۋوانس سىوقاغىندە
 ۱۴ نومىرولى خانەدە بۇماسە اوزرىندە امضا ايدىلمىشدر . »

بۇماسەنىڭ اورتەسىندە مەدۋر و كوچىك بىر شىيل چۈخە واردىركە ، اوستىندە
 شەئەندىن اربوب دۈكلەش اولان موم طامەلەلرى آلان موجوددر . بۇ آثار بىسمارقىڭ
 ورسايدە (ژۇل فاۋر) ايلە كىچە كۈندىز اجرا ايلدىكى مەذاكىرات صىلىيە زمانىنىڭ
 خاۋىراتىدىن عبارتدر .

بىر قومىڭ حىجت فلاكتى و بىر قومىڭ وثىقە غالبىتى اولان مەساھەدە مەقدەماتىسە
 بىر بىرلۈقتە مىشاركت ايتىش اولان بۇماسەنى پىرس بىسمارقىڭ اۆزىمان صاحب خانەدىن
 اشترا ايلە مىلل اقامىتىنى نەقل ايتىدىرىمىشدر .

آلمان تارىخى ادبىياتىدىن بىر قىرغە

آلمان شەئەرى كۈتەنىڭ (دىختر مادر بىخپا) غىبوانلى قاجەسى (وايمار) دە
 ايلىك دىفعە اۆلەرق تىياترودە موقەع تماشايە قۈندىنى كىچە ، شەئەركى لۈجەسەنە مەتصل
 بىرلۈجەدە رەئىس الشەئەرىي طانىمىيان ايكى مەكتىبلى بولمىقىدە ايدى .
 بىرىنجى بىردەدىن مىگىرە مەكتىبلىلەردىن بىرى دىگىرىسە : بۇ اۋيونىڭ مۇلىنى كىمىدر ؟

استفسارنده بولمسی اوزرینه، آرقداشی «موسیو قولیوس» در جوابی ویرر.
 بوسؤال و جوابی ایشیدن کوته آیآغه قالفهرق لوجهنک فاصله سی اولان تخته برده دن
 دلی قانلورله خطا بآ: «یا کلایورسکیز افندیلر! بواثر کوته نئکدر. محقق بیلیورم که
 آنکدر. حتی بن کوته یم» دیر.

اویون ختام بولمقله برابر حضارک هیچ برعلامت تقدیر اظهار ایتماملری اوزرینه
 بوسفرده مکتبیلردن بری آیآشه قالفهرق کوته یه: «محترم افندی! بواثر قولیوسکدر.
 کورپورسکیزیا بر آلقشه بیله مظهر اولدی.» دیمشدر.

لطائف مطالعات

بعض اشخاص واردد که کندولرینه معامله درشانه ده بولندلجه متواضع کورنمکه
 اشلارلر.

*

مدنیت حاضره نک خواص غریبه سندن بریده، انسانلری کنج اولمغه وقت
 بولمسزین اختیارلا تمسیدر.

*

یا مادی ویا معنوی، یا شخصی ویا عمومی موجب استفاده آثار و احواله اطلاع
 ایتمکسزین سیاحت اجرا ایدنلره، برمحلدن دیگر محله نقل ایدیلان اشیا نظریله
 باقلیدر.

*

طالع انحناکو سترمدیکی تقدیرده، انسانلر آکا سرفرویه مجبور اولورلر.

*

عظمت فروشلق کوچکلکک الک بیوکیدر.

*

فرصت الله ایکن صوروب اوکرنمکدن حجاب ایدنلر بالآخره جهالتلرندن
 طولایی شرمسار اوله جقلردر.

*

دها، بر طريق جديد كشف ايديگي زمان يوزلرله ذکا اثرينه اقتفا ايدر.

*

ايور جمعيتده بطاشکارانه عجله ايتلي، فنا بر جمعيتده عاجلانه بطاآت گوسترمليدر.

*

عاقل بر آدم دون نصل بر احق اولديغني بوگون کورير.

*

بعض اشخاص دائمي صورتده (قارنوال) حالنده بولورلر. چونکه دائما يوزلك طاشورلر.

*

انسان اميددهده اعتداله رعايت ايتلي، پک مسرف اولمايليدر.

*

کتاب حيات بر چوق کيمسهر اينجون مستحيل القرائه بر لسان ايله محرردر.

*

قوتلي بر معده پک چوق شيني هضم ايدر. بر طبيعت ضعيغه ايسه دها زياده.

*

امانه ايديلان زمان، بالآ خره رأس المال استقامني فائضيله برابر آلور.

*

دوستلق نه قدر کسب غلا ايدرسه قيمتي اوقدر تدني ايدر.

*

حقيقت عربان اوله رق عرض اندام ايدنجه خوشه گتمز. فقط ظريف برتوله بورينه چک اولورسه هر قيودن گيرر وهر کسه خوش کورينور.

*

دوستدن استقراض على الاكثر، يا پک ايرکن ويا پک کچ واقع اولور.

ابو الضيا توفيق

